

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 28/2022 22.11.2022

Tilintarkastajan valinta valtuustokaudelle 2023-2026

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 7 §:n mukaan kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten joko vähintään yhden varsinaisen ja yhden varatilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön. Seurakuntatalouden tilintarkastajana voi olla vain rekisteröity tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö.

Patentti- ja rekisterihallitus pitää tiintarkastajarekisteriä (prh.fi/fi/tilintarkastusvalvonta.html). Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan tulee olla JHT-tilintarkastaja. Tilintarkastusyhteisön on määrättävä päävastuulliseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman ja riittävän laajan tilintarkastuksen toimittamiseen. Jos edellytykset riippumattomaan tarkastukseen puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta tehtävää tai luovuttava siitä.

Tilintarkastajan valinta kuuluu uudelle, marraskuun seurakuntavaaleissa valitulle ja vuoden 2023 alusta toimintansa aloittavalle, kirkkovaltuustolle tai yhteiselle kirkkovaltuustolle. Nykyinen kirkkoneuvosto tai yhteinen kirkkoneuvosto voivat käynnistää tilintarkastuksen valintaprosessin, ja tarvittaessa toimeenpanna tarjouskilpailun jo vuoden 2022 aikana. Tilintarkastajan koko valintaprosessi voidaan hoitaa myös kevään 2023 aikana. Nykyiset tilintarkastajat tarkastavat vuoden 2022 tilinpäätöksen keväällä 2023 ja he joutuvat ottamaan kantaa myös tilikauden päättymisen jälkeisiin tapahtumiin, eikä seurakunta näin ollen joudu olemaan täysin ilman tilintarkastajaa ennen kuin uudet valitaan.

Tilintarkastaja ja varatilintarkastaja vai tilintarkastusyhteisö

Tilintarkastajiksi valitaan joko yksi tai useampi varsinainen tilintarkastaja (henkilö) ja yksi tai useampi varatilintarkastaja (henkilö). Vaihtoehtoisesti seurakuntatalous voi valita tilintarkastusyhteisön. Käytännön kannalta suositeltavampaa on valita tilintarkastusyhteisö, koska se voi paremmin taata tilintarkastuksen jatkuvuuden osoittamalla seurakuntataloudelle uuden tilintarkastajan esim. mahdollisissa henkilövaihdostilanteissa. Tilintarkastusyhteisössä on laajaa osaamista, jota voidaan hyödyntää hallintoon, omaisuuteen ja talouteen liittyvissä usein monimutkaisissa tilanteissa.

Tilintarkastukseen varattava aika

Kirkkohallitus suosittelee, että pienimmissäkin seurakuntatalouksissa tarkastuspäiviä olisi vähintään kuusi.

Tilintarkastuksen kilpailutus

Tilintarkastuksen palveluhankinta tehdään hankintalain (1397/2016) mukaan, jos kansallinen kynnyсарvo 60 000 euroa (alv 0 %) ylittyy. Tilintarkastajapalveluiden kilpailutuksessa arvioidaan koko valtuustokautta eli yhteenlaskettua neljän vuoden palkkiota. Oletettavasti suurimmalla osalla seurakuntatalouksista kynnyсарvo ei ylity. Siitä huolimatta tarkastuspalvelua hankittaessa seurakuntatalouden tulee noudattaa hyvän hallinnon periaatteita ja seurakuntatalouden omia hankintaohjeita.

Kynnyсарvon ylittävissä hankinnoissa hankintailmoitus on julkaistavassa sähköisessä julkaisukanavassa eli Hilmassa. Seurakuntataloudella on mahdollisuus ilmoittaa tilintarkastuksen hankinnasta Hilmassa, vaikka tarkastuspalvelun arvioitu hankintahinta olisi kansallista kynnyсарvoa alempi.

Seurakuntatalous määrittelee tarjouspyynnössä ne valintakriteerit, joita se noudattaa tehdessään päätöstä tarkastuspalvelun hankinnasta. Valintakriteereiden mukaan tehtävän mahdollisen pisteytyksen perusteet on kerrottava tarjouspyynnössä. Yleiskirjeen liitteenä on tarjouspyyntömalli, joka sisältää eri vaihtoehtoja tarjouksen sisällöstä ja valintakriteereistä. Seurakunnan tulee muokata sitä omien tarpeiden ja olosuhteiden mukaiseksi.

Hanselin Tilintarkastuksen yhteishankintasopimus myös seurakuntatalouksien käytettävissä

Hansel on kilpailuttanut Tilintarkastuksen palvelut 2020–2025 (DPS). Kyseessä on dynaaminen hankintajärjestelmä, johon ei ole tarvinnut etukäteen liittyä ja johon hyväksytään tilintarkastusyhteisöjä koko sen keston ajan. Kilpailutus tehdään sopimukseen valittujen tilintarkastusyhteisöjen kesken ns. minikilpailutuksena.

Lisäksi on käytettävissä samat tilintarkastusyhteisöt kattava Tilintarkastuksen pienhankinnat, joka on tarkoitettu kansallisen kynnyksarvon 60.000 euroa (alv 0 %) alittaviin hankintoihin.

Hanselin tilintarkastuksen kilpailutuksen voi hoitaa Hanselin verkkosivuilta löytyvän minikisa-apurin avulla.

Hanselin minikilpailutuksia varten tarvittavat tarjouspyyntömallit ja sopimus pohjat löytyvät ko. sopimuksen sivuilta. Jotta saatte näkyviin kaikki tiedot, pitää olla kirjautuneena Hanselin sivustolle.

Linkki sopimukseen Tilintarkastuksen palvelut 2020–2025 (DPS):

<https://www.hansel.fi/yhteishankinnat/tilintarkastuksen-palvelut-2020-2026/>

Linkki Tilintarkastuksen pienhankinnat sivulle:

<https://www.hansel.fi/yhteishankinnat/tilintarkastuksen-pienhankinnat/>

Kirkon palvelukeskuksen järjestelmät

Seurakuntatalouden tulee mainita tarjouspyynnössään, että Kipan palvelutuotanto sisältää osto- ja myyntilaskujen sekä käyttöomaisuus- ja pääkirjanpidon prosessit, ja lisäksi palkkahallinnon sekä maksuliikenteen prosessin. Palvelutuotannon näkökulmasta keskeisimmät tietojärjestelmät ovat SAP (kirjanpito, osto- ja myyntireskontra, matka- ja kululaskut), Populus (palkanlaskenta) sekä Nomentia (maksuliikenne).

ISAE varmennuslausunto

Kirkkohallitus hankkii Kipan asiakkaittensa ja näiden tilintarkastajien käyttöön ISAE 3402 -standardin mukaisen varmennuslausunnon. Lausunto toimitetaan alkuvuodesta kaikille asiakasseurakunnille. Lausunto kattaa kaikki Kipan keskeiset kirjanpidon ja palkanlaskennan prosessit sekä järjestelmäkontrollit. Seurakunnan tilintarkastajan ei

tarvitse näitä asioita enää erikseen tarkastaa. Yleiskirjeen liitteenä on kuvaus mainitusta varmennuslausunnosta, joka tulee liittää tarjouspyyntöön. Myös ne seurakuntataloudet, jotka valitsevat tilintarkastajan ilman kilpailutusta, toimittavat varmennuslausunnon tilintarkastajansa käyttöön.

ISAE eli **International Standard on Assurance Engagements** on kansainvälinen standardi varmennustoimeksiantojen suorittamiseen. Varmennus tarkoittaa jonkin toisen toteuttaman asian tarkastamista ja lausunnon antamista. Käytännössä ISAE-lausuntoa voi verrata tilintarkastuslausuntoon.

Tiedusteluihin vastaa taloussuunnittelupäällikkö Johanna Simpanen, sähköposti etunimi.sukunimi(a)evl.fi tai puhelin 0504323323.

Kirkkohallitus

Pekka Huokuna
kansliapäällikkö

Pirjo Pihlaja
kirkkoneuvos

ISSN 1797-0326